

негативними. У цьому контексті, у березні 2001 року центральний банк Японії прийняв нову систему монетарної політики, яка називається кількісним пом'якшенням (QE). За цією політикою основна операційна ціль на операціях на грошовому ринку була зміщена з процентної ставки на баланс поточного рахунку центрального банку Японії.

Крім того, Банк Японії надав «керівництво до подальших дій», коли було введено QE, чітко визначивши зобов'язання підтримувати цю політику, доки показник основного індексу споживчих цін не буде зареєстрований «стабільно на 0,1%» [4].

У 2001-2006 роках експансіоністські країни за кордоном сприяли зростанню експорту Японії. Таким чином, після рецесії 2002 року економіка Японії нарешті почала відновлення. З початку 2002 року економіка неухильно зростає, і ця тенденція посилювалася. Але глобальна економічна ситуація різко погіршилася наприкінці 2008 року з посиленням шоків у фінансових системах США та Європи та світових фінансових ринків. Зіткнувшись із фактично нульовою процентною ставкою, Банк Японії мав виробити інші інструменти грошово-кредитної політики. І в 2010 році було розпочато другий раунд політики кількісного пом'якшення, який називався Комплексним монетарним пом'якшенням (CME). Але, незважаючи на всі зусилля, дефляційні очікування економічних агентів у 2012 році залишалися на значному рівні. У зв'язку з цим, Банк Японії оголосив у квітні 2013 року, одночасно з оголошенням про завершення Комплексного монетарного пом'якшення, оголосив про подальший розвиток нетрадиційної грошово-кредитної політики – початок заходів, які називаються кількісним та якісним монетарним пом'якшенням (QQE). Ця політика проводиться донині.

Результати застосування різних нетрадиційних методів грошово-кредитної політики для японської економіки в різні періоди були різноманітними. І досвід Японії надзвичайно необхідний для інших країн, які застосовують або мають намір застосовувати нетрадиційні методи грошово-кредитної політики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. IMF [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.imf.org/external/index.htm>
2. Економічні визначення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://economic-definition.com/Inflation/Deflyaciya_Deflation_eto.html
3. Національний банк Японії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.boj.or.jp/uk/index.htm/>
4. Ширай С. Незавершена міграція економіки Японії / Саюрі Ширай // Азіатський банк розвитку. – 2017.– 183 с.

*Куниця В. С., к.е.н., доц. Ломачинська І. А.
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*

РОЗВИТОК ФІНАНСОВИХ ІННОВАЦІЙ У СІНГАПУРІ ТА ГОНКОНГІ

Поява й удосконалення фінансових інновацій як складової фінансової політики завжди були і залишаються компонентом формули стабільного соціально-економічного розвитку країни. Основний бум розвитку інновацій у фінансовій сфері прийнято відносити на кінець ХХ століття, пов'язуючи з появою великих фінансових центрів, посилення процесу глобалізації, дерегулювання основних процесів фінансової діяльності, а також бурхливим розвитком інформаційних технологій.

На сьогодні існує безліч підходів щодо визначення та класифікації інновацій у сфері фінансів. Узагальнюючи їх можна визначити, що під фінансовою інновацією розуміють певний результат інноваційного процесу по створенню нових продуктів, послуг, технологій та повноцінних організаційних структур задля отримання прибутку, зменшення ризиків та підвищення ефективності в цілому [1].

В умовах глобалізації усі суб'єкти фінансової діяльності вимушені долучатися до інноваційного розвитку, аби залишатися конкурентоспроможними на ринку. На сьогоднішній момент у світі домінує тенденція тісної кооперації фінансових інститутів із технологічними компаніями, що імплементують власні розробки безпосередньо в діяльність банків, фондових бірж та інших. Серед основних напрямків досліджень та розробок у фінансовій сфері першість займають: системи децентралізованих реєстрів (blockchain), використання штучного інтелекту в поєднанні з алгоритмами великих даних для аналізу значних об'ємів інформації, хмарні сервіси та інтерфейси програмних додатків (API's). Дані технології трансформують та впроваджують у фінансову систему, щоб полегшити фінансові процеси для звичайних споживачів, а також заради зменшення витрат та максимізації прибутку інших суб'єктів фінансової діяльності.

Таким чином нові розробки щоденно виштовхують існуючі методики та технології. Так, наприклад, блокчейн протокол Ripple, який застосовується в першу чергу для миттєвих банківських переказів коштів, вже сьогодні складає суттєву конкуренцію наявній системі передачі інформації та здійснення платежів (SWIFT). Завдяки аналітичним моделям, представленим самою компанією, можна зазначити, що якщо фінансовий інститут здійснює щорічно 150 000 транзакційних платежів загальною вартістю 50 млн. дол. США, то запропонована технологія здатна знизити собівартість транзакцій майже у 2 рази – з 8,21 до 4,45 дол. США, що у щорічному еквіваленті складає 564 тис. дол. США [2]. На цей момент з компанією Ripple Labs уже співпрацюють такі банки, як Royal Bank of Canada, UniCredit, UBS, SEB, SBI Remit й ін.

У якості прикладу того, як в умовах обмежених ресурсів подолати макроекономічне відставання, завдяки постійному інноваційному оновленню, та зайняти світову першість, можуть служити такі країни як Сінгапур та Гонконг. Станом на 2017 р. обидві країни визнано світовими лідерами у технологічному, фінансовому, економічному розвитку. Такі результати пояснюються поєднанням ефективних заходів як з боку держави, так і окремих суб'єктів фінансової діяльності. Банки Сінгапуру та Гонконгу активно впроваджують у процес своєї діяльності різного роду біометричні системи ідентифікації клієнтів (Blocko), програми на основі штучного інтелекту для оцінки кредитоспроможності, а також контролю за відмиванням грошей. В той же час на біржах функціонують створенні алгоритми по оцінці дій інвестора, націлені на підвищення його добробуту.

За останні декілька років банки Сінгапуру створили власні мобільні гаманці або додатки для мобільних пристроїв: DBS PayLah!, UOB Mobile Cash, OCBC Pay Anyone, StanChart Dash, Maybank Mobile Money. У 2015 р. було створено електронну систему миттєвих переказів FAST (fast and secured transaction) для 20 банків-учасників Азії, що передбачає мінімізацію витрат за транзакцію та суттєву економію часу. Тим часом, банки Гонконгу роблять значний акцент на розвитку API, удосконалення мобільних платежів між Китаєм та Гонконгом за допомогою QR-кодів, впроваджують трекінг-сервіси для банківських клієнтів на основі великих даних (APrивасу), пропонують peer-to-peer кредитування для розвитку малого і середнього підприємництва.

Обидві країни запровадили на законодавчому рівні так звану «пісочницю» для фінтех стартапів [4]. Під цим розуміється, що Грошово-кредитне управління країн при заповненні відповідних форм повністю легалізує тимчасову діяльність нових компаній, аби вони могли протестувати свій фінансовий продукт чи послугу серед реальних користувачів, що допоможе скорегувати недоліки інновацій, підлаштовуючись під потреби ринку. Подібні дії служать яскравим прикладом того, як держава та фінансові інститути намагаються тісно співпрацювати з молодими фінансово-технічними компаніями заради того, щоб отримати конкурентну першість на ринку.

Досвід таких лідерів як Сінгапур та Гонконг може бути використаний й іншими менш розвиненими країнами, пропонуючи їм лише найкращі, перевірені часом стратегії розвитку фінансових інновацій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Пантелеева Н.М. Методологічні підходи типологізації фінансових інновацій. / Н.М. Пантелеева // Вісник Хмельницького національного університету. – 2011. – № 3, Т. 3. – С. 138-144.
2. Офіційний сайт компанії Ripple. Use cases. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ripple.com/use-cases/banks/>
3. Офіційний сайт Асоціації банків Сінгапуру. Fast and Secure Transaction. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://abs.org.sg/consumer-banking/fast>
4. Щеглова К. Куди рухається фінтех-індустрія. [Електронний ресурс] / К. Щеглова // Новое время. Бізнес. – 20 жовтня 2017. – Режим доступу: https://biz.nv.ua/ukr/experts/schelgova_k/kudi-ruhajemosja-fin-finteh-indiustrija-2060600.html

*Боцян Н. О., к.е.н., доц. Ніколаєв Ю. О.
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*

ВПЛИВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НА МІЖНАРОДНУ МІГРАЦІЮ РОБІТНИЧИХ КАДРІВ

Для економіки багатьох країн проблема ефективного розвитку міжнародного ринку праці є однією з умов успішного вбудовування в світову економіку і забезпечення стабільних темпів розвитку виробництва. Оскільки ринкові відносини, покликані підвищити ефективність суспільного виробництва, неминуче ведуть до загострення соціальних суперечностей, розшарування населення, що загрожує соціальним вибухом, – то є необхідною наявністю і функціонування системи надійного соціального захисту найбільш вразливих соціально-демографічних груп населення. Роль держави в умовах соціальної ринкової економіки полягає в забезпеченні гарантій соціального захисту, однією з форм яких є проведення активної політики зайнятості. Така політика передбачає визначальну роль держави у задоволенні потреб економіки в трудових ресурсах, – як за рахунок міграційної політики, так і шляхом підтримки робочих місць, організації підготовки та перепідготовки кадрів, профорієнтації та спеціальних форм роботи з незайнятим населенням. Однак, незважаючи на вищенаведені заходи, недостатнє регулювання міграційних процесів та тривала сировинна спрямованість економіки істотно гальмують підвищення конкурентоспроможності деяких країн, що розвиваються, зокрема України, в світовій економіці [1-2].

З огляду на те, що значна кількість українських громадян працює в європейських країнах, Верховною Радою України прийнято Закон України «Про ратифікацію Європейської конвенції про правовий статус трудящих-мігрантів» (№ 755-V від 16.03.2007 р.). Ратифікація Україною Європейської конвенції про правовий статус трудящих-мігрантів сприяє вдосконаленню державної системи правового і соціального захисту громадян України, які працюють в країнах Європейського Союзу відповідно до законодавства приймаючої сторони [3].

З метою лібералізації перетину кордонів громадянами держав СНД для здійснення ними трудової діяльності на прикордонних територіях, Верховною Радою України також було прийнято Закон України «Про ратифікацію Протоколу про внесення змін і доповнень до Угоди про співробітництво в галузі трудової міграції та соціального захисту трудящих-мігрантів від 15 квітня 1994 року» (№ 757-V від 16.03.2007 р.) [3].

Також, відносно нещодавно в Україні був затверджений базовий закон, який регулює міграцію громадян України за кордон задля заробітку, незалежно від країни, куди відбувається міграція – «Про зовнішню трудову міграцію» (№ 49-50, ст.463 від 05.11.2015 р.). Даний закон регламентує основні права трудових мігрантів, що є громадянами України, та обов'язки держави у цій сфері [3].

Незважаючи на дії щодо державного регулювання у цій сфері, в Україні продовжується демографічна криза, однією з головних причин якої є саме трудова міграція українців, що триває найбільш відчутно до країн Східної Європи та Центральної